

FILOZOFICKÁ FAKULTA UNIVERZITY KARLOVY, KATEDRA TEORIE KULTURY
STUDIJNÍ OBOR: kulturologie

Diplomová práce: Možnosti současných velkoměst v kulturologické perspektivě. /Příklad Paříže/.

Autor: Petr Kozel
Vedoucí DP: PhDr. Jitka Ortová, CSc.
Oponent: PhDr. Vladimír Czumalo, CSc.

POSUDEK VEDOUcí PRÁCE

Předložená diplomová práce je věnovaná stavu a perspektivám umělého životního prostředí velkoměsta, s důrazem na hodnocení jeho funkčnosti z hlediska naplnění lidských potřeb orientace, porozumění prostoru, identifikace s místem, čili potřeb, kterými se více než architekti zabývají filozofové a reprezentanti řady společenských věd, včetně kulturologů. Autor téma zvolil na základě svého dlouhodobého zájmu o architekturu, který má odborně podložen jak poznatky z předchozího studia architektury, tak znalostmi, které architekturu vřazují do výkladu vztahu „člověk – prostředí“ a které získával v průběhu studia kulturologie. Součástí neoddiskutovatelných předpokladů k úspěšnému zvládnutí ambiciózně formulovaného diplomového úkolu jsou též autorovy konkrétní znalosti architektonických a urbanistických děl, a to v mezinárodním měřítku. V Paříži, pro práci zvolené jako modelový příklad, pobýval na více než ročním studijním pobytu.

P. Kozel patří ke studentům, kteří látku prezentovanou v jednotlivých předmětech nepřejímají mechanicky, vždy byl schopen o tématech přemýšlet a poučeně diskutovat, zejména na úrovni propojování teoretických konceptů s realitou. To je zřejmé i z textu předloženého k obhajobě, kde by ovšem pečlivější dodržení některých „školáckých postupů“ nebylo na škodu.

Diplomová práce je rozdělena do dvou základních částí. V prvním oddílu se autor vypořádává se začleněním architektury a urbanizace do kulturologického kontextu. Většinou se mu to daří, ale některé podkapitoly jsou zpracovány povrchně a natolik stručně, že obsah jejich názvu neodpovídá (např. Kritika architektury, Krásná architektura). Část druhá je zpracovaná na základě konkrétního materiálu, který autor práce získal a prostudoval přímo v Paříži. Týká se to jak teoretických statí, urbanistických (dosud nerealizovaných) studií či odborných diskusí, tak architektonických i urbanistických realizací. Diplomant přichází se zajímavými poznatky, které vhodně doplňuje k práci přiložená fotodokumentace. Zároveň je v těchto pasážích zřejmé, že autor přesně ví o čem píše, že místa i objekty, kterým se věnuje, dokonale zná. K většině zařazených témat zaujímá vlastní stanoviska, ale to se netýká pasáží, věnovaných implementaci programu trvale udržitelného rozvoje do péče o prostředí velkoměsta, kde by mne jeho osobní názor na to, nakolik se jedná o „povinné“ proklamace a nakolik se Paříž skutečně „ekologizuje“, zajímal.

Jako vedoucí diplomové práce musím konstatovat, že text v té podobě, jak je předložen k obhajobě, autor nekonzultoval. Předpokládám, že pokud bych měla možnost uplatnit své připomínky, odstranil by P. Kozel zbytečné nedostatky. Téměř pravidlem je, že myšlenky klasiků, jejichž originální díla jsou dostupná (Ortega y Gasset, Adorno, Heidegger aj.) jsou citovány ze sekundární literatury. Významní architekti měli být podrobněji představeni, stejně tak nelze v odborném textu odkazovat např. na Athénskou chartu či Haussmanův podíl na

moderní přestavbě Paříže, aniž by bylo podrobněji vysvětleno, o co se jedná. V příkladech podobných i jiných nedostatků (nejednotné, ne vždy správné citace) by se dalo bohužel pokračovat.

Kromě vysvětlení příčin toho, proč má práce obsahově zajímavá zbytečné chyby, které její kvalitu snižují, bych chtěla, aby diplomant obhajobu orientoval na následující problém: V úvodních pasážích konstatuje, že „postmoderna byla vulgarizována (...) dvojitým kódováním, tj. srozumitelností nejen pro odborníky, ale i pro laiky“, což jakoby nutně vedlo k pseudosrozumitelnosti a ke kýči (viz s. 7). Je sice pravda, že toto bývá Ch. Jencksovi vytýkáno, nicméně pokud někdo jeho práce skutečně četl, pochybuji, že by k podobnému závěru dospěl. Osobně bych spíše odmítnutí „dvojitého kódování“ viděla jako potvrzení stavu, kdy architekti i teoretici architektury (podobně jako jiní „skuteční profesionálové“) k veřejnosti přistupují stále s despektem, což se negativně promítá do celkové společenské atmosféry, čili i do soudobé kulturní úrovně. Ptám se proto, že mne tato otázka pronásledovala při čtení celé druhé části práce, zvláště intenzivně v místech, kde diplomant cituje, jak si svá díla hodnotí sami tvůrci.

Závěr: Z předložené diplomové práce je zřejmé, že ji k obhajobě předkládá vzdělaný autor s vlastním a odpovídajícími znalostmi podloženým názorem. V tomto smyslu jde o studii, která je podstatně zajímavější, než řada školních prací obhájených na výbornou. Zároveň jde ale o text nedopracovaný, v němž je na každé stránce patrné, že byl dokončen v časové tísni, takže nelze jednoznačně říci, že jde o práci výbornou. K obhajobě ji doporučuji.

Návrh hodnocení: velmi dobře

V Praze, 21. září 2006

PhDr. Jitka Ortová, CSc